

„Narodne novine HBŽ“ broj: 01/05

Na temelju članka 15. a) članka 26.e) Ustava Hercegbosanske županije ("Narodne novine HBŽ" broj: 3/96,9/2000, i 9/2004), te članka 98. Poslovnika Skupštine HBŽ ("Narodne novine HBŽ" broj: 8/03, 14/03 i 1/04) Skupština Hercegbosanske županije na sjednici održanoj dana, 27.01.2005. godine donosi

ZAKON O OBRRTU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se uvjeti, obavljanje obrta, registracija, poslovanje, zajedničko obavljanje i prestanak obavljanja obrtničke djelatnosti (u daljem tekstu: obrt), obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje obrta, organiziranje obrtnika i nadzor u Hercegbosanskoj županiji.

Članak 2.

Obrt, u smislu ovoga Zakona, je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih i registriranih gospodarskih i drugih djelatnosti u osnovnom i dopunskom zanimanju u skladu sa člankom 4. ovoga Zakona od strane obrtnika sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

Obrtom se, u smislu ovoga Zakona, ne smatra obavljanje trgovačke, ugostiteljske i turističke djelatnosti koje su regulirane posebnim propisima.

Dopuštena je svaka gospodarska i druga djelatnost koja nije Zakonom zabranjena.

Obrtnik u smislu ovoga Zakona je fizička osoba koja obavlja jednu ili više djelatnosti iz članka 2. stavka 1. u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih osoba s kojima je u obvezi sklopiti ugovor o radu sukladno Zakonu o radu i kolektivnom ugovoru.

Pod trajnim obavljanjem obrta podrazumijeva-ju se i slučajevi kada se privremeno prestaje s radom, s namjerom ponovnog obavljanja obrta.

Članak 3.

Obrtom se smatra i obavljanje domaće radinosti.

Domaća radinost, u smislu ovog Zakona, je djelatnost izrade i dorade predmeta kod kojih prevladava ručni rad i usluge u kućanstvu.

Djelatnost domaće radinosti obavlja se samostalno ili uz pomoć članova zajedničkog kućanstva.

Obrti se mogu obavljati i kao sezonski obrti najdulje šest mjeseci unutar jedne kalendarske godine.

Osobe koje obavljaju obrt iz stavka 4. ovoga članka, u vrijeme trajanja sezonskog rada obavljanja obrta, uspostavljaju svojstvo osiguranika.

Sezonsko obavljanje obrta trajno se upisuje u obrtni registar.

Članak 4.

Obrti u smislu ovoga Zakona su slobodni, vezani i posebni.

Slobodni obrti su obrti za čije se obavljanje ne traži stručna osposobljenost, stručna sprema ili majstorski ispit.

Vezani obrti su obrti za čije se obavljanje traži stručna osposobljenost, stručna sprema ili majstorski ispit.

U vezane obrte spadaju i tradicionalni zanati. Tradicionalni zanati su vrsta obrta koje obrtnik može obavljati samo ako ispunjava posebne uvjete za obavljanje tradicionalnih zanata iz članka 7. ovoga Zakona.

Posebni obrti su obrti koje obrtnik može obavljati samo ako ispunjava uvjete za vezane obrte iz stavka 3. ovoga članka i ima suglasnost za obavljanje posebnih obrta.

Popis vezanih obrta po vrstama, stupanju i vrsti stručne spreme potrebne za njihovo obavljanje, te popis posebnih obrta po vrstama, uvjete i način izdavanja suglasnosti za obavljanje posebnog obrta regulirani su Zakonom o obrtu Federacije BiH.

II. OBAVLJANJE OBRTA

1. Uvjeti za obavljanje obrta

Članak 5.

Fizička osoba može obavljati obrt kao osnovno zanimanje, ako ispunjava sljedeće opće uvjete:

- da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- da je punoljetna i da nije djelomično ili potpuno lišena poslovne sposobnosti,
- da udovoljava općim i posebnim zdravstvenim uvjetima, ako je to propisano posebnim zakonom,
- da joj pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnim aktom nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta dok ta mjera traje,
- da nema neizmirenih obveza prema javnim prihodima,

Fizička osoba može obavljati obrt kao dopunsko zanimanje, ako ispunjava uvjete iz stavka 1. ovog članka i ako ima već zasnovan radni odnos po bilo kojoj osnovi i ukoliko posebnim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 6.

Strani državljanin može obavljati obrt pod uvjetom da ima radnu dozvolu i uz primjenu načela uzajamnosti

Članak 7.

Fizička osoba može obavljati vezani obrt ako, uz opće uvjete iz članka 5. ovoga zakona, ispunjava i poseban uvjet stručne spreme, stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita.

Fizička osoba koja ispunjava opće uvjete iz članka 5. ovoga Zakona, a ne ispunjava posebne uvjete stručne spreme, stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita, može obavljati vezani obrt ako na tim poslovima uposli uposlenika koji udovoljava tome uvjetu.

Vezane obrte mogu obavljati i osobe s odgovarajućim višim ili visokim obrazovanjem sukladno propisu iz članka 4. stavak 3. ovoga Zakona.

U spornim slučajevima koje je to odgovarajuće više ili visoko obrazovanje iz stavka 3. ovoga članka regulirano je Federalnim propisima.

Vezane obrte mogu obavljati i fizičke osobe - izumitelji na temelju ostvarenoga patentnog prava za patentni proizvod ili uslugu ako ispunjavaju uvjete iz članka 5. ovoga Zakona.

Fizička osoba može obavljati tradicionalni zanat ako uz opće uvjete iz članka 5. ovoga Zakona ispunjava i posebne uvjete za obavljanje tradicionalnog zanata i to:

- završena škola za metalska, drvena, kožarska i tekstilna zanimanja;
- radno iskustvo u struci najmanje 2 (dvije) godine;
- položen majstorski ispit.

Članak 8.

Kada je za obavljanje obrta potreban poslovni prostor, obrtnik može obavljati obrt samo u poslovnom prostoru za koji ima dokaz o pravu vlasništva ili ugovor o zakupu.

Prostor iz stavka 1. ovoga članka i oprema moraju udovoljavati propisima o tehničkoj opremljenosti zaštiti na radu, zaštiti i unapređenju čovjekovog okoliša, zaštiti od buke, zdravstvenim i sanitarnim uvjetima, te drugim propisima koji se odnose na obavljanje određene gospodarske djelatnosti.

Obrt se može obavljati u stambenim prostorijama (kućna radinost spada u ovu vrstu obrta) pod uvjetima i za djelatnosti koje će propisati županijski ministar gospodarstva uz suglasnost ministra graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Vrste obrta, uvjete i djelatnosti, koje se mogu obavljati izvan poslovnih i stambenih prostorija (sezonski obrti) propisat će županijski ministar gospodarstva uz suglasnost ministra graditeljstva, obnove.

2. Otvaranje obrta

Članak 9.

Za obavljanje slobodnih, vezanih i posebnih obrta obrtnik mora imati obrtnicu.

Obrtnica u smislu ovoga zakona je odobrenje za rad.

Obrtnicu, rješenjem, izdaje nadležna općinska služba na čijem području će biti sjedište obrta, sukladno Zakonu o upravnom postupku, u roku od 15 dana.

Obrtnica se izdaje u dvije veličine od kojih je veću obrtnik dužan izložiti u sjedištu obrta, na vidnom mjestu.

Služba iz stavka 3. ovoga članka dužna je sva rješenja i sve promjene u svezi s obavljanjem obrta svakih petnaest dana dostaviti odjelu za poduzetništvo županijskog ministarstva gospodarstva.

Suglasnost za obavljanje posebnih obrta izdaje nadležno federalno ministarstvo, ovisno o vrsti obrta, u roku određenim propisima Federacije BiH.

Sadržaj i oblik obrtnice kao i sadržaj i oblik suglasnosti za obavljanje posebnog obrta određeni su propisima Federacije BiH.

Članak 10.

Obrt se upisuje u obrtni registar, koji vodi služba nadležna za izdavanje obrtnice.

Registar suglasnosti za obavljanje posebnih obrta vodi federalno ministarstvo nadležno za izdavanje suglasnosti za obavljanje posebnog obrta, ovisno o vrsti obrta.

Oblik i način vođenja obrtnog registra i registra suglasnosti za obavljanje posebnih obrta, te mogućnost njihova korištenja određeni su propisima Federacija BiH.

Članak 11.

Služba nadležna za izdavanje obrtnice utvrđuje početak obrta, privremeno obustavljanje, sezonsko obavljanje obrta, obavljanje obrta u smislu dopunskog zanimanja, domaću radinost, prestanak obavljanja obrta kao i obavljanje obrta u izdvojenom prostoru.

Članak 12.

Služba nadležna za izdavanje obrtnice, izdat će obrtnicu fizičkoj osobi koja ispunjava uvjete iz članka 5. i 7. ovoga Zakona.

Služba iz stavka 1, ovoga članka izdat će obrtnicu, odnosno rješenje kojim se odbija izdavanje obrtnice najkasnije u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva za izdavanje obrtnice.

Upisom obrta u obrtni registar obrtnik je dužan otpočeti s obavljanjem obrta u roku od šest mjeseci od dana izdavanja obrtnice.

Obrtnik je dužan najkasnije osam dana prije početka obavljanja obrta prijaviti obavljanje obrta službi nadležnoj za izdavanje obrtnice koji će o tome odmah izvijestiti odgovarajuće inspekcije.

Članak 13.

Nadležna služba iz članka 9. stavka 3. po službenoj dužnosti pribavlja dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 5. stavka 1. točke 1., 2., 4. i 5. ovoga Zakona.

Ako nadležna služba iz stavka 1. ovoga članka ne izda obrtnicu odnosno rješenje kojim se odbija izdavanje obrtnice u roku iz članka 9. stavka 3. ovoga Zakona, fizička osoba može, ako smatra da ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, započeti s obavljanjem obrta o čemu prethodno pismeno izvješćuje nadležnu službu.

Nadležna služba iz stavka 1. ovoga članka, izdat će obrtnicu i fizičkoj osobi koja je započela s obavljanjem obrta na temelju stavka 2. ovoga članka ukoliko su ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom.

Ako nadležna služba iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom a fizička osoba je započela rad na osnovi stavka 2. ovoga članka, smatrat će se da se obrt obavlja protivno ovom Zakonu.

Članak 14.

Nadležna služba dužna je sva rješenja u svezi s obavljanjem obrta dostaviti obrtniku, organu nadležnom za poreze, nadležnim inspekcijama, županijskoj obrtničkoj komori, nadležnom fondu zdravstvenog i mirovinskog osiguranja i Županijskom zavodu za statistiku.

Članak 15.

Tvrtka je ime pod kojim obrt posluje.

Tvrtka sadrži naziv obrta, oznaku obrta, ime i prezime obrtnika i sjedište, a može sadržavati i posebne oznake.

Tvrtka ne može sadržavati nazive i oznake koje su u suprotnosti s važećim propisima ili međunarodnim konvencijama.

Na tvrtku obrta primjenjuju se odredbe Zakona o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99. i 45/00.), koje se odnose na tvrtku, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Promjenu naziva i oznake obrta obrtnik je dužan prijaviti nadležnom organu koji o tome donosi rješenje.

Obrtnik, odnosno poslovođa ili privremeni poslovođa su dužni istaknuti tvrtku na ulazu u sjedište obrta i izdvojene prostore u kojima se obavlja obrt ili na mjestu gdje se obrt obavlja, ako se radi o obrtima za koje nije potreban poslovni prostor.

Članak 16.

Sjedište obrta je mjesto naznačeno u obrtnici. Ako se obrt obavlja u više mjesta, sjedište je u jednome od mjesta koje obrtnik odredi.

Ako za obavljanje obrta nije potreban poslovni ili stambeni prostor, sjedište obrta je mjesto u kojem obrtnik ima prebivalište.

Obrtnik može promijeniti sjedište obrta.

Promjenu sjedišta obrta na području iste općine obrtnik prijavljuje službi nadležnoj za izdavanje obrtnice koja o tome donosi rješenje i upisuje promjenu sjedišta obrta u obrtni registar.

Ako obrtnik mijenja sjedište obrta na područje druge općine dužan je priložiti rješenje o odjavi obrta općinske službe u ranijem sjedištu obrta.

Ako obrtnik mijenja sjedište obrta iz druge županije i isto prijavljuje na područje općine Hercegbosanske županije dužan je podnijeti prijavu nadležnoj općinskoj službi uz koju je obvezan priložiti obrtnicu.

Općinska služba koja je donijela rješenje o promjeni sjedišta obrta dužna je po pravomoćnosti rješenja izvijestiti organ koji je izdao obrtnicu i nadležne organe iz članka 14. ovoga Zakona.

3. Poslovanje obrta

Članak 17.

Obrtnik može obavljati samo one obrte koji su obuhvaćeni obrtnicom, a u slučaju posebnih obrta samo one za koje je dobio suglasnost za obavljanje posebnih obrta.

Osim obrta iz stavka 1. ovoga članka obrtnik može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koje su obuhvaćene obrtnicom ili se uobičajeno obavljaju uz djelatnost obuhvaćenu obrtnicom, ako se obavljaju u manjem opsegu.

Za obavljanje djelatnosti iz stavka 2. ovog članka ne mora se ispunjavati uvjet stručne osposobljenosti ili položen majstorski ispit.

Djelatnosti iz stavka 2. ovog članka smatraju se djelatnostima čiji opseg u ostvarenom prihodu ne sudjeluje više od 25%.

Djelatnosti iz stavka 2. ovog članka obrtnik je dužan prijaviti službi koja je izdala obrtnicu, radi upisa u obrtni registar.

Članak 18.

Obrtnica se ne može prenijeti na drugu osobu, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Posebni obrt se ne može prenijeti na drugu osobu.

Članak 19.

Za obveze koje nastanu u obavljanju obrta, obrtnik odgovara cjelokupnom svojom imovinom. Obrtnik odgovara za zakonitost obavljanja obrta i za zakonitost rada uposlenika koje upošljava.

Članak 20.

Obrt se može obavljati u više izdvojenih prostora koji moraju udovoljavati uvjetima iz članka 8. ovoga Zakona.

Pod izdvojenim prostorom u smislu ovoga zakona podrazumijeva se jedan ili više međusobno odvojenih prostora u kojima se obavlja obrt ili koji služe za obavljanje obrta a nalaze se izvan sjedišta obrta.

Članak 21.

U svakom izdvojenom prostoru obrtnik koji obavlja slobodni obrt dužan je imenovati poslovođu koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i koji ispunjava uvjete iz članka 5. ovoga Zakona.

Obrtnici koji obavljaju vezane ili posebne obrte dužni su u svakom izdvojenom prostoru imenovati stručnog poslovođu koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjavati uvjete iz čl. 5. i 7. ovoga Zakona.

Stručni poslovođa iz stavka 1. ovoga članka dužan je u roku od 2. (dvije) godine od stjecanja uvjeta iz članka 39. ovoga Zakona položiti majstorski ispit za odgovarajuće majstorsko zvanje.

Članak 22.

Obavljanje obrta u izdvojenom prostoru, odnosno prestanak obavljanja obrta u izdvojenom prostoru obrtnik prijavljuje službi nadležnoj za izdavanje obrtnice na čijem području se nalazi izdvojeni prostor.

Služba iz stavka 1. ovoga članka izdat će rješenje o obavljanju obrta, odnosno o prestanku obavljanja obrta u izdvojenom prostoru i isto će po konačnosti upisati u evidenciju izdvojenih poslovnih prostora i izvijestiti nadležnu službu u sjedištu obrta radi upisa u obrtni registar.

Ukoliko se radi o obavljanju posebnog obrta, služba iz stavka 1. ovog članka primjerak rješenja dostavit će federalnom ministarstvu koje je izdalo suglasnost za obavljanje posebnog obrta.

Članak 23.

Obrtnik može slobodni ili vezani obrt voditi sam ili putem poslovođe koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjavati uvjete iz čl 5. i 7. ovog Zakona.

Poslovođa vodi obrt u ime i za račun obrtnika.

Vođenje slobodnog ili vezanog obrta putem poslovođe obrtnik prijavljuje službi nadležnoj za izdavanje obrtnice na čijem području se nalazi sjedište obrta koji rješenjem utvrđuje vođenje obrta putem poslovođe i upisuje to u obrtni registar.

Ako poslovođa postupi protivno odredbama ovoga zakona, odgovara svom svojom imovinom za štetu nastalu takvim djelovanjem.

Članak 24.

Članovi porodičnog domaćinstva mogu u obavljanju obrta pomagati obrtniku.

Članovima porodičnog domaćinstva, u smislu ovoga Zakona smatraju se bračni drug, djeca, roditelji usvojenici i usvojitelji, pastorčad i osobe koje je obrtnik dužan uzdržavati

Članak 25.

Nakon smrti obrtnika obrtnica za slobodne i vezane obrte se može prenijeti na njegove nasljednike.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu nastaviti voditi obrt putem poslovođe koji mora ispunjavati uvjete iz članka 5. i članka 7. stavak 1. ovoga Zakona.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka nasljednici preuzimaju sve obveze i odgovornosti iz članka 19. ovog Zakona.

Članak 26.

Nakon smrti obrtnika supružnik, djeca i ostali nasljednici mogu nastaviti voditi obrt do prijenosa obrtnice u smislu članka 25. stavak 1. ovoga Zakona putem privremenog poslovođe, koji mora ispunjavati uvjete iz ovoga Zakona.

Zahtjev za odobrenje za nastavak vođenja obrta putem privremenog poslovođe podnosi se nadležnoj službi u roku od 30 dana od dana smrti obrtnika.

Privremeni poslovođa se upisuje u obrtni registar.

Privremeni poslovođa je dužan voditi obrt pažnjom dobrog gospodarstvenika za račun nasljednika umrlog obrtnika.

Ako privremeni poslovođa postupi protivno odredbama ovoga zakona, odgovara svom svojom imovinom za štetu nastalu takvim djelovanjem.

Članak 27.

Ako nasljednici žele prenijeti obrtnicu za slobodne i vezane obrte na sebe nakon smrti obrtnika te nastaviti voditi obrt putem poslovođe, dužni su to prijaviti službi nadležnoj za izdavanje obrtnice, u roku od 30 dana od dana okončanja ostavinskog postupka.

Uz prijavu iz stavka 1. ovoga članka mora se priložiti:

1. izvadak iz matične knjige umrlih za obrtnika,
2. pravomoćna sudska odluka o nasljeđivanju
3. ime i prezime poslovođe, kao i dokaz da ispunjava uvjete iz članka 5. i članka 7. stavak 1. ovoga Zakona.
4. izjavu nasljednika o suglasnosti vođenja obrta putem poslovođe.

Nadležna služba iz stavka 1. ovoga članka donosi rješenje te upisuje prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta putem poslovođe u obrtni registar.

Članak 28.

U slučaju djelomičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti obrtnika, obrtnica za slobodne i vezane obrte se može prenijeti na njegovog suprugu ili na djecu.

Ukoliko obrtnik nema suprugu odnosno djecu, obrtnica se može prenijeti na njegove roditelje, odnosno braću ili sestre.

Osobe iz st. 1. i 2. ovoga članka mogu nastaviti vođenje obrta putem poslovođe, koji mora ispunjavati uvjete iz čl. 5. i 7. ovoga Zakona ako same ne ispunjavaju te uvjete.

Članak 29.

Osobe iz članka 28. st. 1. i 2. ovoga Zakona, ako žele prenijeti obrtnicu na sebe, nakon djelomičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti obrtnika, te nastaviti voditi obrt putem poslovođe, dužni su to prijaviti službi nadležnoj za izdavanje obrtnice u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke o lišenju poslovne sposobnosti.

Uz prijavu iz stavka 1. ovoga članka mora se priložiti:

1. pravomoćna sudska odluka o lišenju poslovne sposobnosti obrtnika,
2. ime i prezime poslovođe, kao i dokaz da ispunjava uvjete iz članka 5. i članka 7. stavak 1. ovog Zakona.

Nadležna služba iz stavka 1. ovoga članka donosi rješenje te upisuje prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta putem poslovođe u obrtni registar.

Članak 30.

Ako osobe iz članka 28. st. 1. i 2. ovoga Zakona propuste rok iz članka 26. stavak 2., čl. 27. i 29. ovoga Zakona, gube pravo na prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta, a obrt prestaje po sili Zakona.

Članak 31.

Raspored minimalnog dnevnog i tjednog radnog vremena obrtnika, kao i minimalno radno vrijeme obrtnika u dane državnih blagdana i neradnih dana za pojedine obrte, utvrđuje se propisom općine.

Općinsko vijeće, propisat će za pojedine obrte, raspored početka i završetka dnevnog i tjednog radnog vremena.

Članak 32.

Obrtnik, poslovođa ili privremeni poslovođa dužan je da:

1. odobrenu djelatnost obavljati kvalitetno sukladno zakonima, propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnom moralu,
2. na vidnom mjestu istaknuti cjenik svojih proizvoda, odnosno usluga na način dostupan kupcima, odnosno korisnicima usluga i istih se pridržavati,
3. na vidnom mjestu istaknuti radno vrijeme i istog se pridržavati,
4. kupcu, odnosno korisniku usluga izdati račun o prodanoj robi, odnosno izvršenim uslugama,
5. garantirati kvalitetu proizvoda, odnosno usluga i otkloniti nedostatke ili nadoknaditi pričinjenu štetu kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluga, sukladno važećim propisima i standardima,
6. voditi uredno evidenciju o obavljanju djelatnosti sukladno zakonu i drugim propisi-ma,
7. provoditi propisane mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine koje se odnose na obavljanje registrirane djelatnosti

4. Zajedničko obavljanje obrta

Članak 33.

Radi obavljanja gospodarskih djelatnosti dvije ili više fizičkih osoba mogu zajednički obavljati obrt.

Međusobni odnosi i odgovornosti osoba iz stavka 1. ovoga članka uređuju se pisanim ugovorom, koji ugovorene strane dostavljaju službi nadležnoj za izdavanje obrtnice, prigodom upisa u obrtni registar.

Na ugovor iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se propisi kojima se uređuju obvezni odnosi u ortakluku.

Obrt iz stavka 1. ovoga članka posluje pod zajedničkom tvrtkom

Članak 34.

Fizičke osobe mogu zajednički obavljati slobodni i vezani obrt, ako udovoljavaju uvjetima iz članka 5. ovog zakona, te da najmanje jedna od osoba udovoljava i uvjet iz članka 7. stavak 1. ovog Zakona.

Strani državljani moraju ispunjavati uvjete iz članka 6. ovoga Zakona.

Odredbe ovoga Zakona, kada obrt obavlja fizička osoba, odgovarajuće se primjenjuju i na obrt koji zajednički obavlja više fizičkih osoba.

Zajedničko obavljanje obrta prestaje kada se broj osnivača svede na jednog i u tom slučaju može se izvršiti preregistracija u samostalno obavljanje obrta.

5. Prestanak obrta

Članak 35.

Obrt prestaje odjavom ili po sili zakona.

Obrtnik je dužan odjaviti obavljanje obrta pismenim putem nadležnoj službi, prije prestanka rada.

Prestanak obrta utvrđuje rješenjem nadležna služba i po pravomoćnosti rješenja briše obrt iz obrtnog registra.

Prestanak obavljanja obrta odjavom utvrđuje se s danom navedenim u odjavi uz priloženi dokaz da nema neizmirenih obveza prema javnim приходима, s tim da se obrt ne može odjaviti unatrag.

Ako u odjavi nije naznačen datum prestanka obavljanja obrta, prestanak se utvrđuje s danom podnošenja zahtjeva za odjavu obavljanja obrta.

Članak 36.

Obrt prestaje po sili zakona:

1. smrću odnosno gubitkom poslovne sposobnosti obrtnika, ako se ne nastavi vođenje obrta od strane nasljednika sukladno Zakonu,
2. ako obrtnik ne započne obavljati obrt u roku šest mjeseci od dana izdavanja obrtnice,
3. ako je pravomoćnim aktom obrtniku izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta za vrijeme dok ta mjera traje,
4. ako obrtnik protivno odredbi članka 37. stavak 1. ovoga zakona obustavi obavljanje obrta duže od 30 dana,
5. ako obrtnik ne započne s obavljanjem obrta u roku od 30 dana nakon isteka roka privremene obustave obavljanja obrta,
6. danom stupanja na izdržavanje kazne ako bude osuđen pravomoćnom presudom na kaznu zatvora dulju od šest mjeseci ukoliko nije uposlio uposlenika sukladno članku 7. stavak 2. ili poslovođu sukladno članku 23. ovoga zakona,
7. ako se utvrdi da obrtnik ne ispunjava uvjete iz čl. 4., 5., 6. i 7. ovoga zakona,
8. ako obrtnik izgubi državljanstvo Bosne i Hercegovine ili ako strancu prestane važiti radna dozvola,
9. ako obrtnik ne uskladi poslovanje u roku iz članka 60. ovoga zakona,
10. ako nadležni organ utvrdi da je obrtniku izdana obrtnica na temelju lažnih isprava,
11. ako sud časti Županijske obrtničke komore donese odluku o prestanku obavljanja obrta.

Služba nadležna za izdavanje obrtnice rješenjem utvrđuje prestanak obrta po sili zakona i po pravomoćnosti rješenjem briše obrt iz registra.

Članak 37.

Obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do jedne godine o čemu pismeno izvještava nadležnu službu, u roku od 30 dana od dana obustave.

O ponovnom početku obavljanja obrta obrtnik je dužan pismeno izvijestiti službu iz stavka 1. ovoga članka najkasnije u roku od sedam dana po isteku vremena privremene obustave obavljanja obrta.

Iznimno, obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta dulje od jedne godine u slučaju bolesti ili nastupa više sile, te može iznimno obustaviti obavljanje obrta u trajanju od tri godine, kada koristi porodni dopust do navršene treće godine djetetova života.

Za vrijeme trajanja privremene obustave obavljanja obrta, obrtnik ne smije obavljati obrt i dužan je predati obrtnicu službi iz članka 9. stavak 3. ovoga Zakona.

Rješenje o privremenoj obustavi obrta, razlozima obustavljanja i trajanju privremene obustave donosi služba nadležna za izdavanje obrtnice u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva.

Nadležna služba, o privremenoj obustavi, odnosno o ponovnom početku obavljanja djelatnosti, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva izdat će rješenje o obustavi odnosno ponovnom početku obavljanja obrta te izvijestiti nadležne organe iz članka 14. ovoga Zakona.

III. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA OBAVLJANJE OBRTA

Članak 38.

Obrazovanje za obavljanje vezanih obrta za koje se traži odgovarajuća školska sprema izvodi se prema programu koji sadrži opće obrazovni, stručno-teorijski i praktični dio a provodi se u odgovarajućim srednjim, višim i visokim školskim ustanovama.

Članak 39.

Za obavljanje vezanih obrta za koje se traži stručna osposobljenost polaže se ispit o stručnoj osposobljenosti prema programu kojeg donosi županijski ministar gospodarstva, na prijedlog Županijske obrtničke komore. Ispitu o stručnoj osposobljenosti može pristupiti osoba s najmanje završenom osnovnom školom.

Ispit o stručnoj osposobljenosti polaže se pred komisijom koju osniva Županijska obrtnička komora, a sastoji se od najmanje tri člana.

Ispit o stručnoj osposobljenosti obuhvaća praktična strukovna znanja i znanja neophodna za samostalno obavljanje obrta.

Županijska obrtnička komora vodi evidenciju o svršenom stručnom osposobljavanju i o tome izvještava Obrtničku komoru Federacije Bosne i Hercegovine.

O svršenom stručnom osposobljavanju izdaje se uvjerenje.

Članak 40.

Obrazovanje za obavljanje vezanih obrta za koje se traži majstorski ispit izvodi se prema programu koji donosi županijski ministar znanosti, prosvjete, kulture i športa na prijedlog Županijske obrtničke komore.

Majstorskom ispitu mogu pristupiti osobe, koje su završile odgovarajuću srednju školu i imaju najmanje dvije godine radnog iskustva u obrtu za koji žele polagati majstorski ispit, kao i osobe s neodgovarajućom srednjom školom i najmanje pet godina radnog iskustva u obrtu za koji žele polagati majstorski ispit.

Članak 41.

Majstorski ispit polaže se pred komisijom koju osniva Županijska obrtnička komora, a sastoji se od najmanje pet članova. U povjerenstvu moraju biti zastupljena najmanje tri majstora obrta za koji se polaže majstorski ispit.

Program majstorskog ispita donosi Županijski ministar gospodarstva po prethodno pribavljenom mišljenju Županijske obrtničke komore.

Nakon uspješno položenog majstorskog ispita majstoru se izdaje diploma o majstorskom zvanju.

Županijska obrtnička komora obrtnička vodi evidenciju o položenim majstorskim ispitima i o tome izvješćuje Obrtničku komoru Federacije BiH.

Sadržaj i oblik diplome iz stavka 3. ovoga članka reguliranje Federalnim propisima.

Članak 42.

Troškove polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti i majstorskog ispita snosi polaznik sam ili fizička i pravna osoba koja polaznika upućuje na ispit.

Ministar gospodarstva rješenjem utvrđuje cijenu polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti i cijenu polaganja majstorskih ispita, nakon prethodno pribavljena mišljenja Županijske obrtničke komore.

Nadzor nad zakonitošću organiziranja i provođenja ispita o stručnoj osposobljenosti i majstorskih ispita provodi Županijsko ministarstvo gospodarstva.

Članak 43.

Pravilnik o polaganju ispita o stručnoj osposobljenosti i pravilnik o polaganju majstorskih ispita donosi županijski ministar gospodarstva po prethodno pribavljenom mišljenju Županijske obrtničke komore.

IV. ORGANIZIRANOST OBRTA

Članak 44.

Radi promicanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa više obrtnika koji se bave istom ili sličnom djelatnošću osnivaju udruženje obrtnika na području jedne ili više općina u Županiji.

Udruženje obrtnika je pravna osoba.

Udruženja obrtnika osnivaju se na teritorijalnom i strukovnom principu.

Na području jedne općine može se osnovati samo jedno udruženje obrtnika za iste ili slične vrste obrta.

Članak 45.

Udruženje obrtnika ima statut.

Statutom udruženja obrtnika uređuju se osobito sadržaj rada, organizacija i teritorijalni obuhvat udruženja, međusobna prava i obveze članova.

Statut donosi skupština udruženja obrtnika.

U spornim slučajevima teritorijalni obuhvat udruženja obrtnika određuje Županijska obrtnička komora.

Članak 46.

Udruženja obrtnika udružuju se u Županijsku obrtničku komoru.

Županijska obrtnička komora je samostalna, stručno poslovna organizacija obrtnika koja se osniva radi promicanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa obrtništva.

Županijska obrtnička komora zastupa i predstavlja obrtnike pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu.

Županijska obrtnička komora je pravna osoba.

Naziv i sjedište Županijske obrtničke komore određuje se njenim statutom.

Statut Županijske obrtničke komore objavljuje se u Narodnim novinama Hercegbosanske županije.

Županijska obrtnička komora udružuje se u Obrtničku komoru Federacije Bosne i Hercegovine. Evidencija članstva Županijske obrtničke komore su javne knjige, na temelju kojih se izdaju odgovarajuća uvjerenja kao javne isprave.

Članak 47.

Obrtnici na području Hercegbosanske županije danom upisa u obrtni registar mogu postati članovi Županijske obrtničke komore na principu dragovoljnosti i u tom slučaju obvezni su plaćati članarinu utvrđenu statutom komore. Naplatu članarine vršit će nadležni porezni ured po ugovoru koji sklopi s Županijskom obrtničkom komorom.

Članovi Županijske obrtničke komore su obrtnici koji obavljaju obrt na području Hercegbosanske županije sukladno ovom Zakonu.

Članom Županijske komore mogu postati trgovačka i gospodarska društva i druge pravne osobe, osnovane po drugim zakonima.

Članak 48.

Ustroj, upravljanje, nadležnosti organi i djelatnosti Županijske obrtničke komore utvrđuju se njenim Statutom, koji donosi skupština obrtničke komore.

Suglasnost na statut Županijske obrtničke komore daje Vlada Hercegbosanske županije.

Članak 49.

Županijskom obrtničkom komorom upravljaju članovi putem organa komore.

Statutom obrtničke komore utvrđuju se organ sastav organa, način izbora, trajanje mandata i druga pitanja u svezi njihova rada vodeći računa o strukovnoj, teritorijalnoj i nacionalnoj zastupljenosti.

Odluku o raspisivanju izbora za organe komore donosi Skupština Županijske obrtničke komore.

Članak 50.

Županijska obrtnička komora ima predsjednika i dva dopredsjednika Skupštine 1 predsjednika i dva dopredsjednika obrtničke komore.

Predsjednik i dopredsjednici obnašaju svoje funkcije u međusobnoj koordinaciji.

Predsjednika i dopredsjednike Županijske obrtničke komore imenuje i razrješava skupština.

Predsjednik i dopredsjednici Županijske obrtničke komore ne mogu biti članovi upravnog ni nadzornog odbora.

Predsjednik Županijske obrtničke komore predstavlja i zastupa Županijsku obrtničku komoru i odgovoran je za zakonitost njenog rada.

Članak 51.

Pri Županijskoj obrtničkoj komori osniva se sud časti.

Sud časti odlučuje o povredama dobrih običaja u obavljanju obrta, o neizvršavanju obveza članova, o povredama statuta i drugih akata Županijske obrtničke komore.

O žalbama protiv odluka suda časti Županijske obrtničke komore, rješava sud časti obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine.

Statutom Županijske obrtničke komore uređuju se organizacija, sastav, način izbora i nadležnost suda časti te postupak i mjere koje on može izreći.

Članak 52.

Sredstva potrebna za rad Županijske obrtničke komore osiguravaju se iz članarina, kotizacija i drugih izvora sukladno statutu i drugim aktima Županijske obrtničke komore.

Odluku o visini članarine donosi skupština Županijske obrtničke komore.

Članak 53.

Odluku o načinu izbora članova i zakazivanju prve osnivačke skupštine Županijske obrtničke komore, donijet će Vlada Hercegbosanske županije, na prijedlog obrtnika i udruženja obrtnika s područja Hercegbosanske županije, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Prva osnivačka skupština Županijske obrtničke komore održat će se najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

V. NADZOR I UPRAVNE MJERE

Članak 54.

Sveukupni nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode nadležna ministarstva i inspekcije u okviru svojih nadležnosti.

Članak 55.

Ako se obrt obavlja bez obrtnice, odnosno bez suglasnosti za obavljanje posebnog obrta ili se obavlja suprotno obrtnici ili suglasnosti za obavljanje posebnog obrta, nadležna inspekcija donijet će rješenje o zabrani obavljanja obrta i zabranit će upotrebu uređaja i opreme kojima se obavlja obrt.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka žalba protiv rješenja ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 56.

Ako prostor i oprema obrtnika ne udovoljava propisanim uvjetima iz članka 8. ovoga Zakona nadležne inspekcije donijet će rješenje, kojim će odrediti otklanjanje utvrđenih nedostataka i rok do kojega se nedostaci moraju otkloniti.

Ako se nedostaci iz stavka 1. ovoga članka ne otklone u određenome roku ili se ne mogu otkloniti, nadležne inspekcije donijet će rješenje o zatvaranju prostora, odnosno o zabrani upotrebe uređaja i opreme.

U slučaju povrede sanitarno-zdravstvenih i tehničkih uvjeta zbog kojih mogu nastati teže posljedice po zdravlje i život ljudi, nadležna inspekcija donijet će rješenje kojim će odmah zabraniti obavljanje te djelatnosti dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

U slučaju iz st. 2. i 3. ovoga članka žalba protiv rješenja ne odgađa izvršenje rješenja.

VI. KAZNENE ODREDBE

Članak 57.

Novčanom kaznom od 300,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj vlasnik rad-nje obrtnik:

- ako obavlja sezonski obrt u vremenu u kojem nije registriran za sezonsko obavljanje obrta (članak 3. stavak 5.),
- ako obrtnik ne izloži veću obrtnicu u sjedištu obrta na vidnom mjestu (članak 9. stavak 4.)
- ako ne prijavi početak obavljanja obrta (članak 12. stavak 4.)
- ako ne istakne tvrtku pod kojom će obrt poslovati (članak 15. stavak 6.),
- ako odobrenu djelatnost ne obavlja kvalitetno sukladno zakonima, propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnom moralu (članak 32. stavak 1. točka 1.),
- ako na vidnom mjestu ne istakne cjenik svojih proizvoda, odnosno usluga na način dostupan kupcima, odnosno korisnicima usluga i istih se ne pridržava (članak 32. stavak 1. točka 2.),
- ako na vidnom mjestu ne istakne radno vrijeme i istog se ne pridržava (članak 32. stavak 1. točka 3.),

- ako kupcu odnosno korisniku usluga ne izda račun o prodanoj robi, odnosno izvršenim uslugama (članak 32. stavak 1. točka 4.),
- ako ne garantira kvalitetu proizvoda, odnosno usluga i ne otkloni nedostatke ili ne nadoknadi pričinjenu štetu kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluga, sukladno važećim propisima i standardima (članak 32. stavak 1. točka 5.),
- ako ne vodi uredno evidenciju o obavljanju djelatnosti sukladno Zakonu i drugim propisima (članak 32. stavak 1. točka 6.),
- ako ne sprovede propisane mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje se odnose na obavljanje registrirane djelatnosti (članak 32. stavak 1. točka 7.),

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se poslovođa ili privremeni poslovođa novčanom kaznom od 30,00 KM do 300,00 KM (čl. 23. i 26.)

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka naplatit će se novčana kazna na licu mjesta od strane nadležnog inspektora, i to:

- za vlasnika radnje-obrtnika u iznosu od 200,00 KM, a za poslovođu ili privremenog poslovođu u iznosu od 50,00 KM (čl. 22. i 24.)

Članak 58.

Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM, kaznit će se za prekršaje vlasnik radnje-obrtnik:

- ako ne prijavi promjenu naziva i oznake obrta (članak 15. stavak 5.),
- ako ne prijavi promjenu sjedišta obrta (članak 16. stavak 5.),
- ako obavlja obrt koji nije obuhvaćen obrtnicom, odnosno za koje nije dobio suglasnost za obavljanje posebnog obrta (članak 17. stavak 1.),
- ako koristi rad drugih osoba s kojima nije zaključio ugovor o djelu (članak 2. stavak 4.),
- ako ne prijavi djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koje su obuhvaćene obrtnicom ili se uobičajeno obavljaju uz djelatnosti obuhvaćene obrtnicom u manjem opsegu (članak 17. stavak 5.),
- ako obavlja obrt u izdvojenom prostoru bez rješenja nadležne službe (članak 22. stavak 2.),
- ako vodi slobodni ili vezani obrt putem poslovođe bez rješenja nadležne službe (članak 23. stavak 3.),
- ako obavlja obrt za vrijeme privremene obustave obavljanja obrta (članak 37. stavak 4.),

- ako u predviđenom roku ne izvijesti nadležni organ o ponovnom početku obavljanja obrta (članak 37. stavak 2.),

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka počinjenog drugi put uz novčanu kaznu izreći će se mjera oduzimanja obrtnice u trajanju od šest mjeseci, a za prekršaj učinjen treći put uz novčanu kaznu izreći će se mjera trajnog oduzimanja obrtnice.

Članak 59.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 KM, kaznit će se za prekršaj vlasnik radnje obrtnik:

- ako obavlja obrt bez obrtnice odnosno suglasnosti za obavljanje posebnog obrta (članak 4. stavak 4. i članak 9.),

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka uz novčanu kaznu oduzet će se imovinska korist ostvarena izvršenjem prekršaja i proizvodi i oprema kojima je prekršaj izvršen.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

Obrtnici kojima je obavljanje samostalne djelatnosti odnosno obrta odobreno po ranijim propisima uskladit će poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od jedne godine od dana početka primjene ovoga Zakona.

Fizičkim osobama iz stavka 1. ovoga članka koje po ovome Zakonu više ne mogu obavljati obrt ili ne usklade poslovanje s odredbama ovoga Zakona, prestaje obrt po sili zakona protekom ro-ka od godinu dana od dana primjene ovoga Zakona što će nadležna služba utvrditi rješenjem

Članak 61.

Obrtnici koji su po prijašnjim propisima stekli odgovarajuću stručnu spremu ili osposobljenost mogu obavljati vezane obrte utvrđene ovim Zakonom ako na dan početka primjene ovoga Zakona imaju osnovanu radnju.

Obrtnicima koji su majstorski ispit položili po prijašnjim propisima koji su važili do dana početka primjene ovoga Zakona isti se priznaje u cijelosti.

Obrtnici koji su po prijašnjim propisima osnovali radnju putem zaposlenog djelatnika odgovarajuće stručne spreme mogu nastaviti s poslovanjem ako i dalje imaju zaposlenog djelatnika sa stručnom spremom u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 62.

Prava što ih ovaj zakon priznaje osobama koje imaju majstorski ispit, priznaju se i osobama koje na dan primjene ovoga zakona imaju odgovarajuću stručnu spremu i najmanje 5 godina radnog iskustva u obavljanju djelatnosti za koju se traži majstorski ispit.

Priznavanjem prava sukladno odredbama stavka 1. ovoga članka, ne daje se i pravo na isticanje majstorskog naslova.

Županijski ministar znanosti, prosvjete, kulture i športa po prethodno pribavljenom mišljenju Županijske obrtničke komore u spornim slučajevima određuje koja je to odgovarajuća srednja stručna sprema iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 63.

Županijski ministar gospodarstva, županijski ministar znanosti, prosvjete, kulture i športa, Županijska obrtnička komora, donijet će propise na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 64.

Danom početka primjene ovoga Zakona, na području Hercegbosanske županije prestaje primjena Zakona o samostalnom privređivanju ("Službeni list SRBiH", broj :26/89 i 29/90) i ostalih propisa koji su do dana početka primjene ovoga Zakona uređivali obrt i samostalno privređivanje.

Članak 65.

Postupci koji su pokrenuti povodom zahtjeva za upis radnje u registar do dana početka primjene ovoga Zakona, riješit će se prema propisima koji su bili na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva i primjenjivali se do kraja postupka samo ako su povoljniji za podnositelja zahtjeva.

Članak 66.

Do donošenja propisa na temelju ovlaštenja iz ovoga zakona primjenjivat će se propisi kojima su ta pitanja uređena, a koji su važili do dana početka primjene ovoga zakona.

Članak 67.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Herceg-bosanske županije", a početak će se primjenjivati po isteku roka od šest mjeseci nakon stupanja na snagu.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanske županija
SKUPŠTINA
Broj: 01-02-148.4/04
Tomislavgrad, 04. 02. 2005. godine
Zamjenik predsjedatelja Skupštine
Jasenko Tufekčić